

౧౩౫ ఆలోచన భక్తిచే జ బడెను. కనుక వి
స. శ్యామలం తగ్గిలేరు. (యాటరు)

లండను మార్కెట్టు

(రూ. పై. కే. రే.)

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

విదేశ ధరలు

(రూ. పై. కే. రే.)

లండను వెండి బంగారు

లండను, జూన్ 17. —
కడపటి ధర 23/-
వెండి 21-11/16
వాయిదా 21-11/16
బొమ్మల బంగారు 8.8-0 8.8-0

లండను స్టాక్ మార్కెటు

లండను, జూన్ 17

కడపటి ధర 23/-
వెండి 21-11/16
వాయిదా 21-11/16
బొమ్మల బంగారు 8.8-0 8.8-0

లండను మార్కెటు

లండను, జూన్ 17

కడపటి ధర 23/-
వెండి 21-11/16
వాయిదా 21-11/16
బొమ్మల బంగారు 8.8-0 8.8-0

మొదటి

(రూ. పై. కే. రే.)

కడపటి ధర 23/-
వెండి 21-11/16
వాయిదా 21-11/16
బొమ్మల బంగారు 8.8-0 8.8-0

మొదటి

(రూ. పై. కే. రే.)

కడపటి ధర 23/-
వెండి 21-11/16
వాయిదా 21-11/16
బొమ్మల బంగారు 8.8-0 8.8-0

మొదటి

(రూ. పై. కే. రే.)

కడపటి ధర 23/-
వెండి 21-11/16
వాయిదా 21-11/16
బొమ్మల బంగారు 8.8-0 8.8-0

మొదటి

(రూ. పై. కే. రే.)

కడపటి ధర 23/-
వెండి 21-11/16
వాయిదా 21-11/16
బొమ్మల బంగారు 8.8-0 8.8-0

మొదటి

(రూ. పై. కే. రే.)

కడపటి ధర 23/-
వెండి 21-11/16
వాయిదా 21-11/16
బొమ్మల బంగారు 8.8-0 8.8-0

మొదటి

(రూ. పై. కే. రే.)

కడపటి ధర 23/-
వెండి 21-11/16
వాయిదా 21-11/16
బొమ్మల బంగారు 8.8-0 8.8-0

లండను మార్కెట్టు

(రూ. పై. కే. రే.)

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

విదేశ ధరలు

(రూ. పై. కే. రే.)

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

లండను, జూన్ 17. — మార్కెట్టు తెలుసుకుంటే ప్రజల వినియోగం కోసం వ్యాపారము కొంతమందిగా నుండెను. ధాన్యము చాలావరకు నుండదుగానూ దెను. గిట్టె వస్తువులను సామాన్య గృహాలకు కొంత ఎక్కువగా నుండెను.

చెన్న రాష్ట్రంలో తెలుగు జిల్లాలకు న్యాయం జరుగుచున్నదా?

(శ్రీ) కొచ్చెర్లకోట సర్వనారాయణమూర్తి

నీటిపారుదల సౌకర్యముల విషయములలోను, వ్యవసాయ సౌకర్యములలోను గూడ తెలుగు జిల్లాలకు, అరవలకు కొంత మెరుగు పనుకబడివున్నదా, ఈ ప్రతి లెక్కలవలన తెలుస్తుంది.

వ్యవసాయ అభివృద్ధి భూమి విస్తీర్ణం (197-88)

తెలుగు జిల్లాలు:

జిల్లా	మొత్తం భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.	సాగున భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.	ధాన్యం పొందే భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.	మొరకైతలు భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.	ప్ర. మై.	సమస్త భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.	విస్తీర్ణం చ. మై.
విశాఖపట్నం	52,18,198	16,76,417	7,55,559	1,35,857	5,10	3,76,585	1,72,817
తూర్పుగోదావరి	89,80,698	10,49,818	6,88,424	3,75,360	10,145	1,32,369	1,68,200
పశ్చిమగోదావరి	15,11,021	7,98,613	6,88,252	1,16,322	6,4	1,14,973	70,908
కృష్ణా	22,69,786	11,13,245	5,62,888	2,84,053	7,10	2,16,684	1,50,366
గుంటూరు	36,83,824	21,19,311	3,97,915	9,81,468	78,108	4,48,897	4,84,869
కర్నూలు	48,60,655	20,60,449	70,656	11,66,460	2,07,107	6,75,069	41,685
అనంతపురం	37,07,053	20,09,556	90,441	12,24,212	1,55,019	5,49,360	57,319
కడప	48,24,695	10,92,301	1,06,894	6,55,687	62,7	3,01,893	54,112
తెలంగాణ	60,87,200	13,21,510	4,03,384	9,05,022	33,15	72,689	66,895
మహారాష్ట్ర	37,78,865	8,15,157	2,82,371	2,84,357	1,6	2,23,280	65,116
మైసూరు	36,43,265	23,88,191	27,130	14,09,902	6,02,1	4,23,427	46,874
మొత్తం	4,20,65,266	1,64,44,619	40,21,204	84,79,040	11,63,132	84,89,066	18,79,146

అరవల జిల్లాలు:

జిల్లా	మొత్తం భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.	సాగున భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.	ధాన్యం పొందే భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.	మొరకైతలు భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.	ప్ర. మై.	సమస్త భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.	విస్తీర్ణం చ. మై.
విశాఖపట్నం	19,65,897	7,74,214	7,37,004	1,55,011	86	1,20,989	38,929
తూర్పుగోదావరి	26,93,024	18,40,258	5,72,777	4,42,944	10,892	5,24,475	52,442
పశ్చిమగోదావరి	29,82,888	12,11,428	5,46,898	4,59,902	1,781	4,91,772	68,228
కృష్ణా	45,17,107	16,31,186	1,89,879	13,03,994	1,08,760	2,91,298	67,949
గుంటూరు	45,44,558	19,58,517	94,045	18,80,888	1,21,150	2,77,661	1,11,048
కర్నూలు	28,25,870	18,60,381	3,24,816	8,56,711	61,662	2,10,987	69,124
అనంతపురం	28,96,899	13,27,503	11,97,098	1,34,522	78	1,39,318	51,885
కడప	30,61,218	12,48,870	3,28,664	6,07,852	2,11,351	2,01,698	90,114
తెలంగాణ	31,40,218	13,22,209	4,05,219	5,33,231	2,49,794	1,00,488	1,00,129
మహారాష్ట్ర	27,88,727	12,47,782	2,25,094	4,84,929	14,628	2,25,094	2,25,094
మైసూరు	6,33,360	93,182	5,832	1,885	6	99	80,085
మొత్తం	3,15,49,808	1,85,16,690	46,65,821	68,73,874	1,79,683	24,55,004	9,62,601

(Handbook of information on Madras Presidency 1939)

(11) భూమి విస్తీర్ణం (1937-38) వ. ప్రభుత్వం ద్వారా పొందిన భూమి (1938-39)

జిల్లా	మొత్తం భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.	సాగున భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.	ధాన్యం పొందే భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.	మొరకైతలు భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.
విశాఖపట్నం	10,84,712	15,11,021	38,48,103	21,68,852
తూర్పుగోదావరి	5,92,684	56,82,23	64,90,635	23,18,765
పశ్చిమగోదావరి	2,01,531	49,18,090	52,68,715	14,12,130
కృష్ణా	2,57,491	45,69,47	50,65,477	18,97,182
గుంటూరు	44,917	67,18,009	68,31,976	48,11,016
కర్నూలు	4,32,094	80,00,486	87,17,583	6,02,415
అనంతపురం	...	18,71,887	19,15,846	3,05,591
కడప	...	16,62,125	16,83,074	11,99,974
తెలంగాణ	...	6,69,797	6,78,840	5,42,807
మహారాష్ట్ర	...	21,97,863	21,51,787	18,38,521
మైసూరు	3,86,609	10,79,115	16,75,916	4,20,882
మొత్తం	30,00,088	387,69,918	389,28,432	1,85,01,547

జిల్లా	మొత్తం భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.	సాగున భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.	ధాన్యం పొందే భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.	మొరకైతలు భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.
విశాఖపట్నం	1,58,886	26,41,032	29,81,985	18,62,528
తూర్పుగోదావరి	64,337	38,28,719	39,58,175	21,69,966
పశ్చిమగోదావరి	10,740	60,78,744	61,25,897	18,38,052
కృష్ణా	41,788	1,02,61,884	1,05,02,220	25,48,292
గుంటూరు	60,040	38,14,174	39,60,888	17,72,418
కర్నూలు	1,72,421	35,54,128	38,48,495	18,17,061
అనంతపురం	8,70,310	7,18,918	21,97,728	8,89,876
కడప	2,37,464	80,20,058	84,30,098	12,29,181
తెలంగాణ	24,510	87,55,267	88,11,189	28,86,661
మహారాష్ట్ర	...	1,94,180	1,94,180	4,87,713
మైసూరు	3,91,912	28,64,884	34,05,246	19,375
మొత్తం	20,31,848	4,07,94,888	4,45,14,046	1,71,39,868

From report on settlement of Land revenue, Madras 1937/8 Excise administration 1938/9.

వ్యవసాయ పరిశీలనా మండలి ద్వారా పరిశీలించబడిన భూమి విస్తీర్ణం పై పట్టికను ఒక సమాఖ్యగా తెలుపుచున్నది.

నీటిపారుదల సంస్థల సంఖ్య 1938-39

తెలుగు జిల్లాలు:

జిల్లా	మొత్తం విస్తీర్ణం చ. మై.	సాగున భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.	ధాన్యం పొందే భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.	మొరకైతలు భూమి విస్తీర్ణం చ. మై.
విశాఖపట్నం	52,18,198	16,76,417	7,55,559	1,35,857
తూర్పుగోదావరి	89,80,698	10,49,818	6,88,424	3,75,360
పశ్చిమగోదావరి	15,11,021	7,98,613	6,88,252	1,16,322
కృష్ణా	22,69,786	11,13,245	5,62,888	2,84,053
గుంటూరు	36,83,824	21,19,311	3,97,915	9,81,468
కర్నూలు	48,60,655	20,60,449	70,656	11,66,460
అనంతపురం	37,07,053	20,09,556	90,441	12,24,212
కడప	48,24,695	10,92,301	1,06,894	6,55,687
తెలంగాణ	60,87,200	13,21,510	4,03,384	9,05,022
మహారాష్ట్ర	37,78,865	8,15,157	2,82,371	2,84,357
మైసూరు	36,43,265	23,88,191	27,130	14,09,902
మొత్తం	4,20,65,266	1,64,44,619	40,21,204	84,79,040

మొత్తం	50,87,200	14,81,845	3,18,119
విస్తీర్ణం	87,78,865	9,45,270	1,19,251
మొత్తం	4,20,65,266	1,85,48,908	32,66,119

అనగా తెలుగు జిల్లాలలో సాగు అభివృద్ధి భూమిలో నూటికి 17 వంతులు గలదు. మెరుకు చేయబడే నీటిరహిత భూమిలో సాగు అభివృద్ధి.

అరవల జిల్లాలు:

జిల్లా	మొత్తం విస్తీర్ణం చ.మై.	సాగు అమ్రుసాధ్య భూ విస్తీర్ణం	1937-38లో వడ్డెద్దానానంకల్లు కె. తెగులకు, కావలెను మొదల పడుతున్నట్లు కల్పం సాగు అమ్రు తున్న భూము. చ.రా
పెంగుల్లు	19,65,897	7,74,214	5,32,509
మద్రాసు అక్కాటు	26,93,024	16,11,080	6,70,960
ఉత్తర అక్కాటు	29,82,888	15,70,136	4,74,680
నేలము	45,17,107	19,04,820	1,87,888
కోయంబతూరు	45,44,558	22,84,627	1,38,715
తిరుగునాపల్లి	28,25,870	15,23,800	3,07,730
తెంగాపూరు	28,96,898	12,12,991	11,20,587
మధుర	30,61,218	14,49,119	2,28,580
రామనాథు	31,40,268	13,89,461	50,188
తిరునావేరి	27,88,727	14,40,608	3,20,859
	2,79,15,948	15,27,531	89,77,136

